

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/74/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6623200966
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Kosková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6623200966.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Klaudie Koskovej a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Jaroslava Galla, v právnej veci navrhovateľa: A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX C. D. XX a účastníkov: 1/ E. F., 2/ E. F., G. D., 3/ Slovenský pozemkový fond, so sídlom Búdková cesta 36, Bratislava, IČO: 17 335 345, 4/ LESY Slovenskej republiky, so sídlom Námestie SNP 8, Banská Bystrica, IČO: 36 038 351, o potvrdenie vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec č. k. 12Vyd/1/2023 – 22 zo dňa 30. marca 2023, takto

rozhodol:

- I. Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e .
- II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Lučenec zamietol návrh navrhovateľa (I. výrok) a žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal (II. výrok).
2. Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal nadobudnutia výlučného vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území C. D., vedené na LV č. XXX a to pozemok registra C KN č. XXX/X, orná pôda o výmere 2069 m², pozemok registra C KN č. XXX/X, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1536 m² a pozemok registra C KN č. XXX/X, orná pôda o výmere 7055 m² (ďalej len „pozemky“) a to vydaním uznesenia o ich vydržaní. Predpoklady pre nadobudnutie vlastníckeho práva k pozemkom osvedčoval darovacou zmluvou zo dňa 06. 03. 1996, ktorou nadobudol vlastníctvo k rodinnému domu na príľahlej parcele, pozemky však neboli predmetom darovacej zmluvy, avšak od momentu prevzatia daru, žalobca začal užívať v dobrej viere aj predmetné pozemky, ktoré boli príľahlými parcelami k darovanému domu.
3. Okresný súd vec právne posúdil podľa § 359a, § 359c ods. 1, 2, § 359d ods. 1, 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) a dospel k záveru, že navrhovateľ nepreukázal splnenia zákonných podmienok na vydržanie vlastníckeho práva k pozemkom, a preto jeho návrh zamietol.
4. Konštatoval, že predmetom darovacej zmluvy bol len rodinný dom č. XX H. G. I., v katastri obce C. D., bez usporiadaných nehnuteľností pod domom. Rodinný dom nadobudol navrhovateľ od svojho otca. Z uvedeného listinného dôkazu mal súd prvej inštancie zistiť, že navrhovateľ týmto nepreukázal dobromyseľnosť v tom, že mu vlastnícke právo patrí, keď už z darovacej zmluvy vedel, že pozemok pod domom touto darovacou zmluvou nenadobudol, nakoľko pozemok bol nevysporiadaný. Prvoinštančný súd mal za to, že predpoklad vydržania - dobromyseľnosti nebol v danom prípade splnený. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

5. Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ . Žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zotrvával na tom, že predmetné pozemky nadobudol darovacou zmluvou, pričom pozemky, ktoré žiadal nadobudnúť do výlučného vlastníctva neboli predmetom daru, nakoľko tieto neboli majetkovoprávne vysporiadané. Predmetné pozemky mali nadobudnúť jeho právni predchodcovia (rodičia) v roku 1959, a to na základe vyvlastnenia. Rozhodnutím odboru výstavby a vodného hospodárstva rady ONV v Lučenci zo dňa 17. 11. 1959 bolo zahájené vyvlastňovacie konanie na nehnuteľnosti zapísané v pozemkovej knihe kat. úz. C. D. parc. č. XXX/X/X. V predmetnom rozhodnutí sa spomína aj spôsob nadobudnutia pozemkov a to kúpou. Následne rozhodnutím, z ktorého sa zachovala len druhá strana, bolo rozhodnuté o vyvlastnení nehnuteľností v prospech jeho rodičov a parcela č. XXX/X/X bola rozdelená na novovzniknuté parcely zapísané ako nový stav: č. parcely pkn. XXX/X/X a XXX/X/X a novovzniknuté parcely č. XXX J. XXX/X. Vyvlastnenie pozemkov v prospech jeho rodičov preukazoval zaplatením poplatku prevodu potvrdených štátnym notárstvom v Lučenci dňa 23. 08. 1960. O uvedenom predložil odvolaciemu súdu aj predmetné listinné dôkazy týkajúce sa týchto skutočností. Rovnako priložil aj identifikáciu parciel zo dňa 01. 08. 1979, ktorú vyhotovila Krajská správa geodézie a kartografie v Banskej Bystrici, aby osvedčil, že užívateľmi parciel XXX, XXX/X J. XXX/X boli jeho právni predchodcovia. Od doby vyvlastnenia nebolo nikdy sporné, že jeho rodičia nie sú vlastníkami parciel XXX a XXX/X. Od narodenia býval v dome s rodičmi a predmetné pozemky nerušene užívali a tieto boli oplotené resp. inak zabezpečené, nakoľko sa tam pásol a toho času stále pasie dobytok a iné hospodárske zvieratá. Okrem ich rodiny pozemky nik iný neužíval po dobu dlhšiu ako 70 rokov a tieto užívali v dobrej viere, že im patria. Neupravenosť vlastníckych vzťahov bol dôvodom pre ním uplatnený právny nárok, keďže má právny záujem na tom, aby bolo vlastnícke právo k pozemkom majetkovo právne usporiadané a zapísané do katastra nehnuteľností tak, aby s nimi ako vlastníkom mohol disponovať. Bol toho názoru, že vzhľadom na dobromyseľnosť, nerušenosť a nepretržitosť držby pozemkov, k týmto nadobudol vlastnícke právo titulom vydržania, a to najneskôr odo dňa 06. 03. 2006.

6. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec bez nariadenia pojednávania podľa § 359e ods. 3 CMP a uznesenie okresného súdu podľa § 387 ods. 1,2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) potvrdil ako vecne správne.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 387 ods.1,2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal vydania uznesenia o potvrdení vydržania vlastníckeho práva k predmetným pozemkom, nakoľko bol toho názoru, že splnil zákonom ustanovené podmienky vydržania vlastníckeho práva.

10. Konanie o potvrdení vydržania bolo do CMP zavedené novelou č. 68/2021 Z. z. s účinnosťou od 01. 05. 2021. V zmysle dôvodovej správy je základnou úlohou tohto konania zabezpečenie efektívneho a relatívne rýchleho potvrdenia vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnosti; presun právomoci z notárov na príslušný súd je odôvodnený potrebou zabezpečiť nezávislé a efektívne vydanie súdneho rozhodnutia deklarujúce vzniknutý stav o vecných právach, ktoré má byť vydané v zákonom upravenom procese, aby sa tak zabezpečila najmä ochrana ústavného práva vlastníť majetok. Predpoklady vydržania vyplývajúce z § 134 ods.1, 2 OZ nie sú konaním o potvrdení vydržania dotknuté, práve naopak, základnými predpokladmi naďalej ostáva spôsobilý predmet držby, oprávnenosť držby, trvanie držby nehnuteľnosti 10 rokov a nepretržitosť jej trvania. K oprávnenej držbe sa vyžaduje dobromyseľnosť držiteľa; ten musí byť so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný v tom, že mu vec patrí po celú vydržaciú dobu. Dobromyseľnosť je potrebné hodnotiť objektívne, nestačí tak len subjektívne presvedčenie držiteľa o tom, že mu vec patrí. Rozhodujúcou je skutočnosť, či držiteľ pri normálnej opatrnosti mohol mať, nemal alebo prípadne nemohol mať pochybnosti o tom, že užíva nehnuteľnosti, ktorých vlastníctvo nenadobudol. Oprávnená držba sa môže zakladať aj na domnelom právnom dôvode alebo na neplatnom právnom dôvode.

11. Podľa úpravy v Civilnom mimosporovom poriadku pozostáva konanie o potvrdení vydržania z dvoch fáz; účelom prvej fázy je zisťovanie, či navrhovateľ osvedčil splnenie predpokladov vydržania. Nevyžaduje sa ich bezpodmienečné splnenie, postačuje vyššia miera pravdepodobnosti, že predpoklady pre vydržanie boli splnené. Nakoľko ide o mimosporové konanie, uplatňuje sa vyhládavacia zásada (na rozdiel od zásady kontradiktórnosti podľa CSP); súd tak môže vykonať šetrenia potrebné na overenie správnosti tvrdení navrhovateľa alebo ho môže vyzvať na označenie ďalších dôkazov preukazujúcich splnenie predpokladov pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Prvá fáza konania o potvrdení vydržania končí buď rozhodnutím o zamietnutí vydržania, ak súd dospeje k záveru, že nie sú splnené podmienky na vydanie vyzývacieho uznesenia, alebo vydaním vyzývacieho uznesenia; toto súd vydá v prípade, že navrhovateľ osvedčí splnenie podmienok pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vydržaním.

12. Vydaním vyzývacieho uznesenia začína druhá fáza konania; uvedené zabezpečuje publicitu informácie o takomto konaní a umožňuje dotknutým osobám uplatňovať zákonné prostriedky určené na ochranu ich práv a oprávnených záujmov. Vyzývacím uznesením súd vyzýva na uplatnenie námietok proti vydaniu uznesenia o potvrdení vydržania v lehote nie kratšej ako šesť mesiacov, ktorá začína plynúť odo dňa zverejnenia vyzývacieho uznesenia v Obchodnom vestníku.

13. Súd prvej inštancie návrh navrhovateľa zamietol už v prvej fáze konania, nakoľko tento neosvedčil existenciu aspoň domnelého titulu odôvodňujúceho nadobudnutie vlastníckeho práva k predmetným pozemkom. Navrhovateľ tvrdil, že právnym titulom nadobudnutia pozemkov mala byť darovacia zmluva, predmetom ktorej však bol rodinný dom č. XX H. G. I. bez usporiadaného pozemku, keďže vlastnícke vzťahy k pozemkom neboli zo strany jeho právnych predchodcov majetkovoprávne vysporiadané.

14. Podľa konštantnej judikatúry oprávnená držba predpokladá, že držiteľ je v dobrej viere, že mu vec patrí. Dobrá viera v prípade práva vydržania vlastníckeho práva spočíva v presvedčení držiteľa, že na základe určitého titulu bolo nadobudnuté vlastníctvo, a že v takto založenom právnom vzťahu je oprávnený vykonávať právo, ktoré tvorí obsah tohto vzťahu. Pri oprávnenosti držby musí navrhovateľ uviesť skutočnosti, od ktorých odvodzuje svoju dobromyseľnosť, ako jeho presvedčenie, že nekoná bezprávne, keď užíva určitú vec. Posúdenie toho, či držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, nemôže vychádzať len z posúdenia subjektívnych predstáv samotného držiteľa. Okolnosťami, ktoré môžu svedčiť pre záver o existencii dobrej viery, sú aj okolnosti týkajúce sa právneho dôvodu nadobudnutia práva (právneho titulu), teda tzv. uchopenia sa držby. Oprávnená držba môže byť založená aj na domnelom (putatívnom) právnom dôvode, alebo na neplatnom právnom dôvode (R 44/1996), a preto navrhovateľ musí nevyhnutne v návrhu na začatie konania uviesť o aký právny titul opiera svoju dobromyseľnosť. Nepostačuje len uviesť skutočnosti, z ktorých subjektívne odvodzuje, že v čase uchopenia sa držby bola ona sama, resp. jej právni predchodcovia so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľná a túto dobromyseľnosť si zachovala počas celej rozhodujúcej doby. Samotná skutočnosť, že navrhovateľka sa správa vo vzťahu k nehnuteľnostiam spôsobom, ktorý napĺňa obsah vlastníckeho práva, ešte totiž neznamená, že je dobromyseľným držiteľom ňou tvrdeného vecného práva. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/287/2006 zo dňa 28. 11. 2007 a sp. zn. 5Cdo/234/2009 zo dňa 28. 09. 2010, v ktorých Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil, že medzi základné okolnosti, ktoré budú svedčiť o oprávnenosti držby veci patrí aj okolnosť ako vec držiteľ nadobudol, a či mu svedčí nejaký nadobúdaci titul.

15. V predmetnej veci navrhovateľ na jednej strane síce osvedčoval nadobudnutie vlastníckeho práva k pozemkom darovacou zmluvou, avšak hneď na druhej strane sám tvrdí, že predmetné parcely neboli predmetom daru, keďže neboli majetkovoprávne vysporiadané, čo automaticky vylučuje, že darovacia zmluva by mohla byť právnym titulom nadobudnutia pozemkov. Navrhovateľ v odvolaní poukázal na rozhodnutie o zahájení vyvlastňovacieho konania zo strany Odboru výstavby a vodného hospodárstva rady ONV v Lučenci zo dňa 17. 11. 1959 (č. I. 30 spisu) a zároveň predložil aj druhú stranu z rozhodnutia o vyvlastnení (č. I. 31 spisu), na základe čoho mali podľa jeho názoru predmetné pozemky nadobudnúť jeho právni predchodcovia (rodičia). V prvom rade odvolací súd považuje za potrebné v tomto smere poukázať na vyhlášku v platnom a účinnom znení v čase vyvlastnenia č. 144/1959 Ú. v., ktorou sa vykonával zákon o stavebnom poriadku, ktorá v ust. § 43 a nasl. upravovala podmienky vyvlastnenia. V zmysle tejto vyhlášky bolo možné uskutočniť vyvlastnenie nehnuteľností alebo práv k nim len z taxatívne vymedzených dôvodov, a to pre uskutočnenie stavby, pre účely užívania stavby (t. j. v prípade existencie stavby na pozemku, ktorý nie je vlastnícky vysporiadaný), za účelom

asanácie a pre účely uskutočnenia úloh určených štátnym plánom rozvoja národného hospodárstva. Z rozhodnutia o zahájení vyvlastňovacieho konania vydaného pod sp. zn. Výst. č. 5.158/1959 zo dňa 17. 11. 1959, jednoznačne vyplýva, že predmetné vyvlastňovacie konanie začalo na návrh E. B. (otec navrhovateľa) a spol., a to za účelom vyvlastnenia nehnuteľností pre získanie stavebných pozemkov pre výstavbu rodinných domov a užívania a vlastníctva staršieho rodinného domu, hospodárskej kôlne s príslušenstvom. Vyvlastňovacie konanie sa týkalo nehnuteľnosti zapísanej v pozemkovej knihe č. 75, kat. úz. C. D., parc. č. XXX/X/X, v celkovej výmere 2 ha 62 a a 71 m², z ktorej predmetom vyvlastnenia bola len časť novooznačených parciel podľa geometrického plánu vyhoveného Oblasťným ústavom geodézie a kartografie v Žiline – Okresným meračským strediskom v Lučenci, a to okrem iného aj časť novooznačenej parcely č. XXX/X/X o výmere 2.392 m², ktorú mali nadobudnúť E. B. a jeho manželka J. G. I.. Rovnako z druhej strany rozhodnutia o vyvlastnení, je z odôvodnenia tohto rozhodnutia zrejmé, že žiadateľmi o začatie konania o vyvlastnení boli rodičia navrhovateľa spoločne s K. L., a to z dôvodu, že chceli stavať rodinné domy, keďže nemali vlastné stavebné pozemky. Za vyvlastnenie nehnuteľností mali zaplatiť rodičia navrhovateľa náhradu vo výške 4.296,30 Kčs, čo priamo vyplýva z dokladu o zaplatení zo dňa 23. 08. 1960 (č. I. 29 spisu) a nepriamo aj z druhej strany výroku rozhodnutia o vyvlastnení nehnuteľností, kde celková náhrada za vyvlastnenie nehnuteľností bola vo výške 8.792,60 Kčs, a keďže na K. L. pripadala suma náhrady vo výške 4.496,30 Kčs, tak zvyšná časť náhrady vo výške 4.296,30 Kčs, pripadala práve na právnych predchodcov navrhovateľa. V neposlednom rade odvolací súd poukazuje aj na samotné osvedčenie o vydržaní spísané vo forme notárskej zápisnice - Nz 35404/2011 zo dňa 27. 09. 2011 (č. I. 11 spisu), ktorým došlo k osvedčeniu vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam registra C KN, a to p. č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1724 m², p. č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 128 m², p. č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 54 m², p. č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 105 m², v prospech navrhovateľa s výškou spoluvlastníckeho podielu 1/1 z celku. Vlastníctvo k týmto nehnuteľnostiam navrhovateľ osvedčoval práve na základe rozhodnutia Odboru výstavby a vodného hospodárstva rady ONV v Lučenci zo dňa 10. 02. 1960 pod sp. zn. Výst. č. 5.158/1959, z ktorého rozhodnutia predložil odvolaciemu súdu druhú stranu spolu s rozhodnutím o zahájení vyvlastňovacieho konania. Rovnako navrhovateľom prezentované tvrdenia o vyvlastnení pozemkov nekorešponujú ani s výmerou pozemkov, ktoré navrhoval vydržať vo svoj prospech, keďže pozemky zapísané na LV č. XXX kat. úz. C. D. sú v celkovej výmere 10660 m², zatiaľ čo právni predchodcovia navrhovateľa vo vyvlastňovacom konaní z pôvodnej parcely č. XXX/X/X vyvlastnili len jej časť vo výmere 2392 m². Z uvedeného je tak zrejmé, že predmetné pozemky, neboli nielen predmetom darovacej zmluvy, ale ani vyvlastňovacieho konania začatého na základe podaného návrhu aj zo strany právnych predchodcov. Je zrejmé, že nehnuteľnosti, ktoré boli vyvlastnené za účelom výstavby neboli zapísané do príslušnej evidencie katastra, avšak tieto si následne navrhovateľ nechal osvedčiť vo forme notárskej zápisnice zo dňa 27. 09. 2011. Navrhovateľ nepreukázal existenciu, žiadneho nadobúdacieho titulu k predmetným pozemkom. Skutočnosť, že predmetné pozemky užívali právni predchodcovia navrhovateľa a následne aj samotný navrhovateľ a na týchto hospodárili, nepredstavuje na strane navrhovateľa dobromyseľnosť, keďže nie je daný žiadny legitímny právny titul (reálny alebo putatívny) ich užívania. Skutkové okolnosti, z ktorých navrhovateľ vyvodzuje svoju dobrú vieru, nepreukazujú jeho vlastníctvo k pozemkom, resp. vlastníctvo jeho právnych predchodcov. Právny názor prezentovaný navrhovateľom tak neumožňoval prijatie záveru, že tento je oprávneným držiteľom vecného práva k pozemkom. V situácii, kedy navrhovateľ existenciu nadobúdacieho titulu k predmetným pozemkom nepreukázal, tak odvolací súd nemal inú možnosť ako napadnuté uznesenie okresného súdu postupom podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdiť ako vecne správne.

16. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

17. O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol v súlade s ust. § 52 CMP, pretože zo zákona nevyplýva, že by o náhrade trov konania o potvrdení vydržania mal súd rozhodovať iným spôsobom, a súčasne v zmysle ust. § 359e ods. 3 CMP sa návrh, a ani uznesenie, ostatným účastníkom konania nedoručuje, a preto ostatným účastníkom, okrem navrhovateľa, žiadne trovy konania ani nevznikli.

18. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.